

D. Udbytteandelen anvendes til Erhvervelse af en Del af Firmaets Kapital.

Det klassiske Eksempel paa denne Anvendelse af Udbytteandelen er

Famillistèren i Guise (Jernstøberi).

Udbyttedelingen indførtes i 1876, og i Aarene indtil 1880 udbetales de aarlige Udbytteandele kontant til de berettigede.

Fra sidstnævnte Aar er de imidlertid anvendt til at skaffe Arbejderne Andel i Virksomhedens Kapital paa følgende Maade:

Kapitalen udgjorde ved Udgangen af det første Aar, i hvilket Udbyttefordelingen var praktiseret, 4 600 000 Frs. Udbyttet, der tilfaldt Arbejderne for dette Aar, anslaaes eksempelvis til 400 000 Frs. Dette Beløb udbetales ikke Arbejderne, men krediteres dem i Form af »Spareaktier« (titres d'épargne). Beløbet udbetales derimod Indehaveren, saaledes at hans Kapital samtidig nedskrives til 4 200 000 Frs. Herefter er den samlede Kapital paa 4 600 000 Frs. delt mellem Indehaveren og Arbejderne med henholdsvis 4 200 000 Frs. og 400 000 Frs. Denne Udvikling fortsattes indtil den daværende Indehavers Død i 1888. Paa dette Tidspunkt var hans Kapital reduceret til 3 100 000 Frs. og Arbejdernes Andel i Virksomhedens Kapital vokset i tilsvarende Grad. Ved sit Testamente testerede Indehaveren, M. Godin, Arbejderne hele Resten af sin i Virksomheden indestaaende Kapital, og Arbejderne ejede fra da af hele Virksomheden.

I de siden da forløbne Aar er det aarlige Udbytte anvendt til at indløse de ældste Aktionærer til Fordel for de yngre Arbejdere, saaledes at det derigennem opnaas, at Virksomhedens Kapital stadig er i Hænderne paa den til enhver Tid paa Fabriken værende Arbejderstab. Dette er sket efter tilsvarende Regler som dem, der fulgtes ved Overførelsen af Kapitalen fra Godin til Arbejderne, nemlig saaledes: De ældste Aktionærer faar deres Udbytteandel udbetalt kontant, og samtidig nedskrives deres Aktier i tilsvarende Omfang. En til det udbetalte Beløb svarende Sum krediteres paa samme Tid yngre Arbejdere i Form af Spareaktier.

Société anonyme des mines de Carvin.

6 pCt. af det aarlige Udbytte kan anvendes af Direktionen til Indkøb af $\frac{1}{5}$ -Aktier. Disse fordeles derpaa mellem de adkomstberettigede Funktionærer og Arbejdere i en bestemt, af Direktionen opstillet Rækkefølge. I Aarene fra 1901—13 var der fordelt 81 saadanne Aktier til Funktionærerne og 306 til Arbejderne til et samlet Beløb af 233 915 Frs. 87 cts.

Société anonyme des anciens établissements Megemond i Bort (Hattefabrik).

Denne Virksomheds Udbyttefordelings-System adskiller sig fra de øvrige Systemer derved, at Udbyttet ikke tilfalder de enkelte Arbejdere, men udbetales til et »Arbejderselskab for Udbyttedelingen«.

Udbyttet udbetales ikke kontant, men i Form af Aktier i Selskabet. Der er dog sat den Grænse, at Arbejderselskabet ikke kan eje mere end $\frac{1}{10}$ af Aktiekapitalen.

Aktierne tilhører Arbejderselskabet, men kan ikke afhændes af dette. De Arbejdere, som har været 5 Aar i Selskabets Tjeneste, kan mod Indbetaling af en Akties Værdi blive Medlemmer af Arbejderselskabet.

Hver Arbejder kan kun tegne sig for een Aktie. Dennes Værdi bestemmes hvert Aar ved Forholdet mellem Selskabets Kapital og Antallet af Medlemmer. Arbejderselskabets Kapital bestaar dels i de som Udbytte modtagne Aktier, dels i de Beløb, der af Arbejderne er indbetalt for at blive Medlemmer af Selskabet, dels endelig i Udbyttet af Selskabets Kapital.